

SVOBODNA SLOVENIJA

Año (Leto) XIV. (9)
No. (Štev.) 23

“ESLOVENIA LIBRE”

BUENOS AIRES.
7. JUNIJA (JUNIO) 1956

KOMUNISTIČNA NEVARNOST V ANGLIJI

London, 20. maja 1956.
Kadar se z Angležem razgovarjaš o svojih lastnih doživetjih, ti bo čisto odvrnil: “Da, pri vas niste imeli prave demokracije, posebno socialistične stranke niste imeli. Pri nas se pa komunizem ne bo nikdar mogel razširiti. Laburistična stranka, in posebej njeno levo krilo, ki ga vodi Bevan, odvaja sleberno nezadovoljstvo proletariata po demokratičnih kanalih, in komunisti na volitvah vedno propadejo.”

V zvezi z navedeno, zelo pogosto analiziramo našega predvojnega in medvojnega stanja, bi pripomnil, da pri nas sicer res nismo imeli močne socialistične stranke, kar pa ni bila posledica kakšne diktature, marveč pomanjkanja industrijskega proletariata. Imeli pa smo izredno močno ljudske stranke, na primer SLS in HSS, ki so bile neprimerne bolj “množične” in tudi bolj “plebejske” po sestavi svojega vodstva, kot pa je danes komunistična partija v Jugoslaviji. Komunistov je bilo številčno zelo malo, menda 13.000, v vsej državi. Toda navzlic temu so se vtihotapili v razne organizacije, na primer v “Sokola”, in so si pridobili vpliv v določenih slojih prebivalstva, na primer med državnimi uslužbenci in literati, ter so zato tem lažje skočili narodu za vrat v ugodnih trenutkih stiske in zbežanosti.

Komunizem je zavrata bolezen in vara se sleberni narod, ki si domišlja, da je imun pred njegovo nevarnostjo. V Angliji komunisti na splošnih volitvah res že dolgo niso dobili niti enega poslanskega mandata, toda to še zdaleč ne pomeni, da niso nevarni. Partija sicer šteje samo 33.000 članov in njeno edino glasilo, “Daily Worker”, se prodaja v 77.000 izvodih, med tem ko nekateri drugi časopisi dosegajo tudi petmilijske naklade. Toda že primer ob visoko postavljenih diplomatov Macleana in Burgessa je na senzacionalen način predočil, kako daleč lahko segajo prsti komunistične partije celo v Angliji. Vendar je prizadevanje tukajšnje partije usmerjeno predvsem na neko drugo, življenjsko pomembno polje: na delavske strokovne organizacije.

V Britaniji ima delavsko strokovno gibanje globoke korenine in sega nazaj do začetkov takojemno ustanovljenih industrijske revolucije na prelomu 18. stoletja. Danes so te organizacije včlanjene v Kongres Trade Unionov (TUC), katerega organi pa nimajo takorekoč nebežne pravice poseganja v delovanje posameznih sindikatov. Tako, da je ta vrhovna organizacija, ki posredno zajema preko 8 milijonov članov, konglomerat najbolj različno usmerjenih sindikalnih organizacij. Svet Kongresa, ki je najvišji forum TUC-ja, je v rokah pretežno desničarsko usmerjenih, mirnih, a precej okostenelih ljudi, komunisti tu ni nobenega. Vendar to za namene partije ni potrebno. Cilj angleških komunistov je polastiti se določenih važnih sindikalnih organizacij, ker se zavedajo, da bi jim to zadostovalo za obvladovanje ključnih postojank v narodnem gospodarstvu. Zaenkrat se jim je posrečilo spraviti pod svojo oblast sindikat električarjev, ki šteje nekaj manj kot četrta milijona članov. Ta sindikat je zelo važen spričo pomena, ki ga imajo v industrijski državi električna energija in električne instalacije. Komunisti vodijo tudi sindikat livarjev, ki je pa manjša strokovna organizacija.

Toda ravno v zadnjem času so komunisti zabeležili vidne uspehe pri poizkusih, da bi se vrinili na vodilna mesta nekaterih največjih in najvplivnejših delavskih organizacij v deželi. Tu bi najprej omenil veliki sindikat rudniških delavcev, skoraj 800.000 članski N.U.M. Komunisti so sedaj dobili v svoje roke pokrajinsko sindikalno organizacijo N.U.M.-a na škotskem in v Južnem Walesu in vse kaže, da se jim bo posrečilo zavzeti tudi organizacijo v pokrajini Yorkshire, s čemer bi dobili zelo dobre izgleda na vodstvo v izvršnem svetu osrednje organizacije rudniških delavcev in s tem na nesporno oblast v tem važnem sindikatu.

Še bolj nevaren je napredek, ki so ga komunisti v zadnjem času zabeležili v sindikatu strojnih delavcev, v A.E.U.-u. Ta sindikalna zveza šteje skoraj en milijon članov in je verjetno naj-

važnejša delavska strokovna organizacija v Britaniji. Bodočnost Britanije namreč zavisi od uspeha njene strojne industrije in stališče organiziranega delavstva pri teh podjetjih je posebno važno v sedanjem obdobju, ko spričo vedno hušje konkurence na svetovnih tržiščih skušajo industrijo modernizirati z uvedbo avtomatizacije. Sindikalno zvezo A.E.U. vodi odbor sedmih članov. Dva člana odbora sta komunisti, tretji vedno glasuje z njimi, in četrtega — in s tem za kontrolo te organizacije — se bo pa v naslednjih mesecih vršila borba med komunističnim in nekomunističnim kandidatom.

Če bi komunisti dobili v svoje roke vodstvo rudniških in strojnih delavcev, bi lahko britanskemu gospodarstvu zadali smrtni udarec, kadar bi se partiji to zdelo potrebno.

Pri tem pa ne smemo misliti, da so navadni člani prizadetih sindikatov morda komunisti oziroma njihovi simpatizerji. Daleč od tega; na parlamentarnih volitvah volijo v veliki večini dosledno le laburistične kandidate in ne komuniste. Vzrok vstrajnemu pronicanju komunistov na vodilne položaje v sindika-

lih leži v brezbrzičnosti nekomunistov. Volitev za vodilne sindikalne funkcije se na primer udeležijo le vsak deseti ali pa celo le vsak dvajseti član sindikata. Komunisti, ki so izborni organizirani, vneti in žilavi, to izkoristijo in se vedno pojavijo v polnem številu pri vseh takšnih priložnostih. Vrh tega se jim je vprav zaradi njihove načrtne prizadevnosti posrečilo dobiti v svoje roke marsikatero krajevno organizacijo sindikata, zlasti pri omenjeni zvezli strojnih delavcev. Delo pri teh krajevnih organizacijah je naporno in slabo plačano, toda vprav one organizirajo volitve za višje sindikalne funkcije in zato je za komuniste tem bolj važno, da se v njih vsedejo njihovi ljudje.

Videti je, da se je angleško javno mnenje pričelo polagoma zavedati nevarnosti, ki preti s strani komunističnega pronicanja v sindikate. Pred kratkim je imel bivši laburistični poslanec Woodrow Wyatt oster govor na televiziji, v katerem je brezobzirno ožigosl apatijo med sindikalisti, ki je kriva naraščajočemu vplivu komunistov. Bodočnost bo pokazala v koliko se bo proti komunističnim silam v britanskih sindikatih posrečilo izkoreniniti zlo, ki se širi.

B.G.

Sporazum med Francijo in Nemčijo glede Posarja

Posarje s svojim rudniskim bogastvom je bilo jabolko spora med Francijo in Nemčijo tudi po drugi svetovni vojni. Kot odškodnino za razdejnanje, ki ga je povzročila nemška vojska v Franciji, je francoska vlada eksploatirala bogate posarske rudnike. Zahodno nemška vlada je pa vsa leta zahtevala ponovno priključitev Posarja nemški republiki, čeprav so bili nekaj časa tudi poizkusi, da bi posarsko ozemlje postalo prvo področje bodočih Združenih evropskih držav, ki pa niso uspeli.

Da bi rešila ta spor med obema državama, sta se te dni sestala na nevtralnem ozemlju, t. j. v Luksemburgu, predsednik francoske vlade Guy Mollet in predsednik nemške vlade dr. Konrad Adenauer. Na posvet sta prišla z zunanjima ministroma ter vrsto strokovnjakov za posarsko vprašanje. Po deveturnih razgovorih sta oba državnika dosegla končen sporazum, s katerim se Francija obvezuje, da bo vrnila Posarje zopet Nemčiji.

Po sklenjenem sporazumu bo zahodnonemška vlada začela izvajati politično nadzorstvo nad Posarjem dne 1. januarja 1957, vse sedanje gospodarske sporazume in zveze, ki jih ima Francija s Posarjem, bo pa francoska vlada razveljavila v roku od treh let. Zahodnonemška vlada se je obvezala, da bo

finančno sodelovala pri izvedbi francoskega načrta za zgraditev moselskega prekopa, s čemer se bo pocenil prevoz železa iz Lorene. Prav tako je sklenjen sporazum glede eksploatacije rudnika Warndt, ki ga imajo v posesti Francozi, rudne plasti so pa pod sarskim področjem. Francija se je obvezala, da bo vsopredno z Renom zgradila prekop, ne bo pa zanj odvajala vode iz Zgornjega Rena.

Razen tega sta oba državnika razpravljala tudi o ostalih vprašanjih, ki se tičejo obeh držav. Zlasti glede vprašanja razorožitve. Dr. Adenauerja je seveda tudi zanimalo vprašanje združitve obeh Nemčij. V tem pogledu mu je Mollet povedal tudi stališče, ki so ga do tega vprašanja ob njegovem obisku v Moskvi zavzemali vodilni komunisti. Tako je Hruščev dejal, da ima raje 17 milijonov Nemcev v takem položaju, kakor so sedaj, kakor pa 70 milijonov v skupni državi, pa četudi bi bila nevtralizirana. S tem je jasno povedal, da je proti združitvi obeh Nemčij.

Guy Mollet in dr. Adenauer sta se vsem sporazumela tudi glede nadaljnega nastopanja obeh držav za ojačitev evropske obrambne skupnosti navzlic “sovjetski mirovni ofenzivi” zadnjega časa.

Poostrena napetost med Grčijo in Anglijo zaradi Cipra

Napetost med Grčijo in Anglijo se je v zadnjem tednu zaradi dogodkov na Cipru znatno poostрила. K temu je pripomogel precej tudi zadnji govor angleškega predsednika Edena, ki je dejal, da “Anglija Cipra ne bo izpustila za nobeno ceno iz rok, ker predstavlja eno najvažnejših točk za zaščito britanskih petrolejskih koristi na Bližnjem Vzhodu.” Eden je v govoru obtožil tudi grško vlado, češ, da ščuva prebivalce otoka Ciper na upor proti britanskim zasedbenim oblastem, ker da si samo pešicea otočanov želi priključitev Cipra h Grčiji.

V Atenah je ta Edenova izjava povzročila val ogorčenja. Oglasil se je sam predsednik grške vlade Karamanlis ter ostro odgovoril Edenu. Naglasil je, da je sedaj angleška vlada dokazala sama, kako nizkotni nameni jo vodijo v njeni trdovratnosti, da ne dovoli, da bi ljudstvo na otoku Cipru svobodno odločilo ali želi še naprej ostati pod britansko zasedbeno oblastjo ali se pa priključiti Grčiji. Angliji je tudi očital, da so vse dosedanje angleške izjave o njeni borbi za svobodo narodov navadna prevara, ker je sedaj jasno, da jo vodijo samo njene materialne koristi. Poudaril je tudi, da je bojazen za izgubo oporišč na otoku v slučaju njegove priključitve Grčiji neutemeljena, ker sta tako Grčija, kakor tudi Anglija članici NATO.

Karamanlis je tudi napovedal, da bo sedaj grška vlada spravila vprašanje o toka Ciper pred Organizacijo Združenih Narodov.

Na otoku Ciper protibritanska gonja teroristične skupine EOKA traja naprej. V zadnji spopadih so angleški vojniki ujeli 17 članov tajne organizacije EOKA. Kot represalijo so teroristi ubili dva Angleža. Zažgali so tudi več hiš ter izvršili še vrsto drugih terorističnih aktov. Grško prebivalstvo tudi še naprej izvaja bojkot nad turškimi trgovinami.

V takem razpoloženju, ki je na otoku, je angleški guverner Harding v največji tajnosti odletel v London, kjer bo imel razgovore s predsednikom vlade in kolonialnim ministrom glede sedanjih razmer na Cipru ter o možnostih, da bi na kak način uredili stanje, ki postaja nevarno. Nekateri listi menijo, da ni izključeno, da bodo Angleži izpustili nadškofa Makariosa iz konfinacije ter ga pripeljali v London, da bi z njim obnovili razgovore glede bodoče usode otoka Cipra.

**PORAVNAJTE NAROČNINO
SVOBODNE SLOVENIJE!
Prispevajete v fiskovni sklad**

A Panamá fué invitado el Jefe del Estado general Aramburu

El presidente provisional de la Nación, general Pedro Eugenio Aramburu después de considerar diversos asuntos de Estado con sus colaboradores habituales, recibió el lunes pasado al embajador de Panamá ante gobierno argentino señor Carlos Icaza Vásquez, quien concurrió a la Presidencia en compañía de nuestro canciller doctor Podestá Costa. El señor Carlos Icaza Vásquez invitó oficialmente al general Aramburu a concurrir a la conferencia

de presidentes americanos a realizarse a fines del corriente mes en su país, con motivo de celebrarse el 146º aniversario de la convocatoria del Congreso de Panamá por el libertador Simon Bolívar.

El general Aramburu agradeció la invitación, y no se suministró ninguna información oficial sobre la asistencia del presidente argentino a la citada reunión. Pero se estima poco probable que concurra el jefe de estado argentino.

Predsednik general Aramburu uradno povabiljen na sestanek predsednikov v Panamu

Prejšnji ponedeljek je začasni predsednik republike general Aramburu po prihodu v predsedništvo vlade najprej reševal razne državne posle s svojimi stalnimi sodelavci. Zatem je posprejel panamskega veleposlanika v Argentini g. Carlosa Icaza Vásqueza, ki je prišel v predsedniško palačo v spremstvu zunanjskega ministra dr. Podestá Coste.

Ob tej priložnosti je panamski veleposlanik g. Carlos Icaza Vásquez uradno povabil predsednika generala Aram-

buruja na sestanek predsednikov ameriških republik, ki se bo vršil ob koncu tega meseca v Panami v spomin 146. obletnice, odkar je osvoboditelj Simon Bolívar sklical panamski kongres na prvo zasedanje.

General Aramburu se je zahvalil za povabilo. Uradno niso objavili nobenega sporočila o udeležbi predsednika na omenjenem sestanku. Smatrajo pa za malo verjetno, da bi se ga udeležil.

IZ TEDNA V TEDEN

Jugoslovanski maršal Tito je zopet v Moskvi. S tem dejstvom se morajo sprijazniti zlasti Amerikanci, ki so žrtvovali na milijone dolarjev v upanju, da bodo Tita obdržali na svoji strani. Pozabljali pa so, da je Tito ostal komunist kljub temu, da se je sprl s Stalinom. Zapirali so oči pred dejstvi, ki so bila slehernemu poznavalcu komunizma povsem jasna. Zato danes doživljajo to, česar gotovo niso želeli. Zato tudi zapadni tisk Titov obisk objavlja pod skromnimi naslovi in celo na drugi ali tretji strani. Znano zapadno “preračunano tveganje” (calculated risk) se je pokazalo kot napačno. Toliko bolj napačno, ker so imeli ves čas od 1. 1948 dalje dovolj nasprotnih dokazov. Še vedno jim manjka spoznanja, da je komunizem ena sama prevara in laž, pa naj bo zavit v kakršnen koli plašč.

Tito se je iz Beograda odpeljal skozi Romunijo v ZSSR. V Bukarešti je sprejel vabilo, da se nazaj grede ustavi tudi tam in se pogovori z Romuni o nadaljnjem tesnem sodelovanju. Na postaji Kijev v Moskvi je doživel sprejem iz gubljenega sina. Vsa hierarhija Kremlija ga je dočakala z odprtimi rokami. Slavospevov tesnemu sodelovanju med ZSSR in Jugoslavijo je kar deževalo iz ust sovjetskih gostiteljev in obratno. “Naš dragi tovariš Tito”, ga je naslovil maršal Vorošilov, “moji dragi tovariši” jih je pozdravil Tito. Usodi Jugoslavije in ZSSR sta enaki. Graditev socializma, kar danes v komunističnem slovarju pomeni komunizem, je v obeh državah na isti liniji. “Nikdar več se ne bodo ponovili dogodki, ki bi oddaljili oboje državi eno od druge. Veselijo se narodi Jugoslavije uspehov bratskih sovjetskih narodov in obratno. Vedno je bilo tako, tudi v težkih časih neprosto-voljne ločitve”. — Na programu ima Tito tritedenski obisk Moskve in drugih krajev v ZSSR. Povsod so mu pripravljeni sprejemi, ki presegajo po razkošnosti tovrstne prireditve kraljev. Zabavam bodo sledile konference o “normalizaciji” odnosov med ZSSR in Jugoslavijo, o sodelovanju pri utrjevanju komunizma doma in v svetu, o problemih satelitskih držav in o vprašanjih svetovne politike. Vseobsegajoči program, na podlagi katerega bodo napravili vrsto sklepov, ki jih bo svet spoznaval, ko bo čutil njih posledice.

Molotov je tik pred prihodom Tita podal ostavko na položaj zun. ministra. Ostal je še vedno podpredsednik vlade. Zunanje ministrstvo je prevzel 50 letni bivši urednik “Pravde” Dimitrij Šepilov, ki je bil z Bulganimom in Hruščevom že na obisku v Beogradu. Nekateri upravljajo odstop Molotova v zvezi s Titovim obiskom v Moskvi, ker je bil Molotov eden tistih, ki so podpisali “izgon” Tita iz kominforma 1. 1948; drugi menijo, da je bil zamenjan zaradi starosti, tretji, da bo ZSSR zopet spremenila svojo zunanjo politiko, spet drugi pa se spominjajo izjave Moloto-

va ob priliki tiskovne konference v Moskvi skoro pred letom dni, ko je izjavil, da je treba položaje prepustiti mlajšim močem.

V francoskem parlamentu je Mollet srečno prestal debato o svoji politiki v Alžiru. Za terek je imel napovedano glasovanje o zaupnici, in jo tudi dobil. Zagotovil je poslancem, da ima vlada pripravljene načrte za končno ureditev alžirskega problema, da pa Alžira Francija ne bo povsem izpustila iz svojega vplivnega območja. V Alžiru samem pa se borbe med uporniki in francoskimi četami nadaljujejo. Eni in drugi objavljajo svoje uspehe. Vedno večja podpora prihaja upornikom iz Egipta, kjer se Nasser trudi obdržati enostnost med arabskimi državami v nastopanju proti Franciji, ki so ji napovedale gospodarski, politični in kulturni bojkot.

Preko arabskega polotoka ima Nasser zvezo z indijskim Nehrujem, kateri pa je doživel v Bombaju sovražne demonstracije, ko je objavil svoj program o administrativni ureditvi Indije, kakor si jo zamišlja njegova kongresna stranka. Nehru hoče Indijo razdeliti v upravne enote na podlagi jezikovne in verske raznolikosti države. Največjo agitacijo proti njegovim nameram vodi jo komunisti, ker hočejo v Indiji ustvariti versko in narodnostno čim bolj nezavedno ljudsko maso.

Še dalje proti vzhodu, se pravi na Koreji, ki je že skoraj prešla v pozabo, je te dni prišlo do incidenta, ki more ponovno spraviti ta polotok v ospredje svetovnega zanimanja. Poveljstvo ZN v južni Koreji je razpustilo nevtraln nadzorovalno komisijo, ki je bila ustanovljena pred tremi leti in dalo komunističnim članom Poljakom in Čehom enotedenski rok za odhod iz južne Koreje, ker je ugotovilo, da so komunisti pod okriljem le — teh brez ovir vsa tri leta vozili letala in drug vojaški material v severno Korejo za nov napad proti jugu. Komunisti so takoj obtožili poveljstvo ZN, da hoče uničiti premirje in mu naprtuje odgovornost za vse posledice, ki bodo iz tega izšle.

U Nu, predsednik vlade v Burmi, je podal ostavko. Za njegovega naslednika je bil imenovan U Ba Swe. U Nu je odstopil zato, da se bo posvetil reorganizaciji svoje stranke Ljudske socialistične in protifašistične lige svobode. U Ba Swe je bil dosedaj minister za narodno obrambo, v stranki je pa zavzemal položaj podpredsednika.

Egiptovska vlada je objavila sporočilo, da ne bo podaljšala koncesije Sueški družbi, ki je zgradila važni sueški prekop. Je to Compagnie Universelle du Canal Maritime de Suez, v kateri imajo francoski in angleški delničarji večino delnic v svojih rokah. Koncesija, ki jo ima ta družba bo ugasnila 16. novembra 1968. Točno opolnoči tega dne bo egiptovska vlada prevzela vse naprave sueškega prekopa.

"Dan spomina"

je bila letošnja binkoštna nedelja za Slovence v Kanadi. V Torontu je Prosvetno društvo "Baraga" pripravilo lepo komemoracijo vsem žrtvam komunizma iz druge svetovne vojne v Sloveniji. Za vse je bila dopoldne sv. maša.

Žalna prireditev je bila ob enajsti obletnici slovenske tragedije v cerkveni dvorani slov. župne cerkve Marije Pomagaj. Letak je vabil rojake nanjo z besedami: "...In so šli: kakor jag-neta — pod nož. Slovenski cvet se je usul. Tisoče gomil je zraslo iz zemlje kakor krtine v zeleno pomlad. Leto 1945. Letnica krvi in smrti. Spomin pod-le izdaje in groznega klanja slovenskih sinov. Niste mrtvi, bratje! Živite! Slo-letja boste živeli! Mi pa umiramo..."

Ob pol petih popoldne je bila v dvorani zbrana vsa slovenska družina v Torontu. Na oder je stopil g. Otmar Maver. Imel je začetno besedo. Spominski govor je imel g. Stane Pleško. V izbranih in jedrnatih besedah je poudaril pomen vsakoletnih spominskih prireditev za žrtve komunizma. Prikazal je njihovo mučeniško pot v smrt in poudaril veličino njihove žrtve, katere ne sme-mo nikdar pozabiti.

Po njegovem govoru so člani prosvetnega društva postavili na oder recita-cijski prizor "Zmagoslavna pot naših žrtev v hram", ki ga je pred leti napi-sal za enako spominsko proslavo v Buenos Airesu slovenski pisatelj dr. Jo-že Krivec. Na odru je bil postavljen Hram junakov: kostnica s stebri. Pred njo je gorela lučka. Ob strani zbrani slovenski mladini je svolasi učitelj govoril o lepoti slovenske zemlje, o očetih in dedih ter pradedih, ki so to zemljo branili, zanjo padli kot Mučeniki-juna-ki, ki se jih spominjamo vsako leto.

Uspela prireditev je napravila na vse najgloblji vtis.

Koroška

V hotelu Korner ob Baškem jezero je bil od 17. do 20. maja mednarodni manjšinski kongres. Narodni svet koroških Slovencev je od vsega početka zastopal stališče, da mora pred vstopom v to organizacijo preučiti položaj in je prav zaradi tega poslal na kongres svoje opazovalce. Isto stališče so sprejeli tudi Slovenci v Gorici in Trstu ter Hrvatje na Gradiščanskem, ki so bili vsi pred drugo svetovno vojno zastopani na manjšinskih kongresih. Častni pred-sednik kongresa je bil koroški deželni glavar Wedenig.

Razmerje med Avstrijo in kom. Ju-goslavijo se je v zadnjem času precej ohladilo. Avstrijske policijske oblasti so na Dunaju zaprle nekaj jugoslovan-skih izletnikov. Izpustili so jih šele po-tem, ko so bili od sodišča oproščeni "vslad pomanjkanja dokazov". Na tako postopanje so titovske komunistične oblasti odgovorile z enakim ukrepom ter so v Zagrebu zaprle nekaj avstrijskih turistov, ki so imeli pravilne jugo-slovsanske vizume. Nekega Gradčana so kmalu postavili na mejo, dva Dunaj-čana sta pa bila dalj časa zaprta. Avstrijski tisk je zaradi takega postopanja z Avstrijo v Titovini v zadnjem času objavil proti komunističnim oblastem v Jugoslaviji več hudih napadov.

V Celovcu je imela občni zbor Zveza slovenskih izseljencev. Ob tej priložnosti je priredila Slovenska prosvetna zve-

TITO V MOSKVI

30. maja t. l., ko se je Tito odpeljal iz Beograda na tritedenski obisk v Mos-ko, se je zaključilo sedem let in 48 tednov trajajoče meddobje jugoslovan-skega komunizma. 28. junija 1948, ko je svet presenetila novica o "izgonu" jugo-slovsanske KP iz kominforma, se je mar-sikateri poznavalec komunizma in nje-govih metod vprašal, koliko časa bo to izobčenje trajalo in na kakšen način se bo Tito moral spoprijeti, da se bo znova znašel v krogu, v katerega spada. Na-čin "izgona" in način "spokoritve" so i v Moskvi i v Beogradu s komunistom lastno tehniko mojstrsko izpeljali.

Danes je Tito v Moskvi. Sprejeli so ga s pompom, ki ga je v očeh svojih gospo-darjev v Kremlju zaslužil. Kajti odigral je eno svojih največjih vlog: vlogo "de-mokratskega" komuniste. Napraviti je bilo treba vtis, da je Jugoslavija dejan-sko postala od Moskve neodvisen satelit. V ta namen so spremenili državnim or-ganizacijam vsa iz komunističnega slo-varja vzeta imena in jim nadeli bolj de-mokratske nazive. Iz komunistične Ju-goslavije je nastala socialistična država. Lepo doneča beseda "svoboda" se je pri-čela zlorabljati v vseh mogočih oblikah. Mikroskopsko majhne olajšave, ki jih je partija dopustila 18 milijonom jugoslo-vanskih državljanov, so teleskopsko po-večali. Iz tiska so izginili dnevi izpadi proti "reakciji", govori rdečih oblastni-kov so postajali manj ostri. Jugoslavija je vzbujala videz polževo počasnega, pa vendar vztrajnega prehajanja iz vseob-segajoče komunistične diktature v socia-listično, za zapadni demokratični svet še kolikor toliko znosno diktaturo. Toda bil je vse samo videz, kajti OZNA in po-neje UDBA sta ostali to, kar sta bili: edino kruto orožje edine dovoljene ideo-logije v Jugoslaviji — komunizma.

Na zunaj je Jugoslavija zaprla svoje meje napram sosednjim satelitom. Spre-jemala je rdeče begunce z vzhoda. Iz Beograda je na zapad zadonel SOS klic in pričelo je deževati dolarjev, žita, strojev in strokovnjakov. Kakršna koli zveza z zapadom je bila vzpostavljena. Železna zavesa okoli zapadnih sloven-skih meja Titove države se je za nekaj milimetrov dvignila. Nekaj "izgub" je Jugoslavija "prostoovoljno" utrpela v ko-rist zapada: vrnilo so otroke, ugrablje-ne v grški državljanski vojni; vrnilo so Trst Italiji; plačali so odškodnino za nad

Bledom sestreljeno ameriško letalo. Po tem uvodu je bilo treba storiti več: vr-stili so se bučni govori proti "imperia-lizmu" sovjetske zveze in njenih sateli-tov. Za zavarovanje pred napadom z vzhoda se je bilo treba povezati v bal-kansko zvezo z Grčijo in Turčijo. Do Italije in Avstrije je Jugoslavija opu-stila sleherne narodnostne zahteve. Ju-goslavija je postala "nevtralna" država, ki se noče vezati ne na vzhod ne na za-pad. Iz te izhodiščne točke so sledile na-slednje poteze: vrstili so se obiski po ju-govzhodni Aziji, v Abesiniji in Egiptu, v Angliji, Grčiji in Franciji.

Titova "odločnost v upor" proti Kremlju bi žela še večje uspehe, če se ne bi po vsej sedem let in 48 tednov trajajoči poti izven kremeljskega satelit-skega sistema za Titovim planetom vlekla rdeča nit, ki je po vseh ovinkih vendarle vodila nazaj v Mosko. Kremelj ni z enim zamahom zatrl Titovega upo-ra, kakor je to storil drugod ob vsaki priliki. Vse grožnje o gospodarskih in političnih blokadah Jugoslavije z vzhoda so ostale samo besede. In podobno pot, ki jo je hodil Tito, so za njim hodili potem novi gospodarji Kremlja: jugo-vzhodna Azija in Anglija. V Egipt jim ni bilo treba, ker je zanje že Tito vse opravil, Francija pa je sama stopila v Mosko na ogled.

Poleg Vatikana so že takoj v začetku tudi nekateri severnoameriški krogi ne samo dvomili v Titovo iskrenost, ampak bili celo prepričani, da ni in ne bo za-veznik Severne Amerike. To mnenje je počasi prodiralo tudi v uradne kroge in je tako postajalo nezaupanje do Titove politike vedno večje.

Po prvih usipavanjih so se glave streznile in je nezaupanje naraščalo, do-ker ni doseglo povsem jasnih oblik v nedavnem zmanjšanju dolarske pomoči Titu za polovico dosedanjih dajatev. Tu-di se Titu ni posrečilo priti na obisk v Washington, kamor si je — po nalogu iz Kremlja — tako srčno želel. In ker tja ni bilo Tita, tudi Bulganin in Hru-šev doslej nista prišla.

Danes je Tito zopet v Moskvi. Roko-val se je na postaji z vsemi mogotci iz Kremlja, ki so ga prišli pozdravit, tudi z Molotovom, čeprav je bil ta med njimi še eden od tistih, ki so l. 1948 pod-pisali sklep o "izgonu" Tita iz svoje srede.

BRALI SMO...

MISEL

V Clevelandu v Severni Ameriki so imeli nedavno večer, ki je bil posvečen slovenskim izseljencem v raznih zahod-noevropskih državah. O njihovem živ-ljenju ter kulturnem udejstvovanju je poročal slovenski izseljenški duhovnik g. Babnik. Večer so lepo spopolnile pesmi, ki so jih v pozdrav Slovincem v Ameriki v raznih evropskih državah zapeli tamošnji slovenski pevski zbori in so bile posnete na trak. Globoko ob-čuten in iskren je bil tudi pozdrav nem-

za koncert koroških narodnih pesmi. Nastopili so pevski zbori iz Bilčovsa in Kotmare vesi, Radiš, Globasnice, Hodiš ter združeni zbori iz Podjune.

Farna mladina iz Št. Jakoba je za let. velikonočne praznike postavila na oder v Št. Jakobu, v Ločah in Svečah Vom-begarjevo dramo Voda.

škega župnika Tensundra, ki se je iz ljubezni do slovenskih ljudi naučil slo-venščine, samo, da lahko sam govori z njimi v našem jeziku ter jim v našem jeziku oznanja tudi božjo besedo.

Ob tem večeru je slovenski pisatelj Karel Mauser zapisal naslednje lepe misli, ki jih beremo v clevelandski Ame-riški Domovini: Tako nam govori:

"Včasih je dovolj, da slišiš besedo in zbudi se ti misel, ki je veliko vredna in ki ti more biti v veliko oporo. Tako besedo sem zadnjič ujel na predavanju izseljenškega duhovnika Nandeta Bab-nika, ko sem poslušal pesmi in pozdra-ve slovenskih izseljencev iz Zapadne Evrope.

Župnik Tensundern, trd Nemec po ro-du, se je naučil slovenščine, da je mogel delovati med Slovenci. Prav nalašč za-to je dve leti živel v Ljubljani in ko sem

slišal kako govori iz magnetofona, se nisem mogel načuditi, da se je Nemec-naučil tako dobro slovenskega govora. In kar koj mi je prišlo na misel: Glej, tujec je spoznal tisto, kar sami komaj še čutimo. Da je domača kri domača, da je treba zanjo narediti vse, kar je mogoče, da se v tujini ohrani. In je ver-jel tujec, da je domača beseda, ki veže ljudi, da je beseda tista, ki jih na tujem ohranja in na dom pripinja.

In ta misel se mi zdi tako bogata, da bi vsakdo, ki čuti za svojo kri, ki se zaveda, kako lepa in velika je dolžnost ohranjati kulturno tradicijo na tujem, da bi vsakdo moral ohraniti župnika Tensunderna v svojem srcu. Nemec si-cer ostane po rodu, po srcu Slovenec.

In se je misli pritaknilo vprašanje: Zakaj mi ne moremo doumeti, da ima-mo brate in sestre po svetu, ki so željni, da bi se vezi iz domače hiše nadaljeva-le?

Čudno to, čudno, da se nikoli ne vprašamo ali je to prav. Kakor da ima vsak svojo pot, kakor da nismo iz istega gnezda.

Naj bi bil župnik Tensundern tudi za nas zgled, kako je treba doumeti dom in tujino, kako je treba doumeti hre-penjenja bratov in sestra, ki si v tuji-ni iščejo kruha. Kadar bomo tako daleč, da bomo videli samo sebe, da bomo vi-del samo svojo pot, kadar bomo to svo-jo pot, kadar bomo to svojo pot nalašč zavili tako, da bo šla mimo bratove, ta-krat bomo na tistem zadnjem ovinku, kjer vse lepo utone, kjer idealizem zgri-ne in ostane sama surova sebičnost. Ta pot ti zna prinesiti denarja, nikoli pa no-benemu ne bo prinesla zavesti, da je sto-ril svojo dolžnost. In če v življenju nisi storil svoje dolžnosti, si bore malo na-redil.

Živo bi moralo biti med Slovenci vsaj občestvo duha. Da bi bili vsi od skrajnih severnih pa do skrajnih južnih meja povezani med seboj v tem, kar že stolet-ja podedujemo.

Duhovna povezanost je velesila, ki jo morejo imeti tudi drobni narodi. In še posebno ti bi jo morali imeti, da bodo mogli obstati na vagi.

Misel ujemimo, samo misel in hodimo za njo. Rešeni bomo!"

EKSPEDICIJA V HIMALAJI

Letošnja švicarska ekspedicija v Hi-malajo je zavzela predzadnjega deset-tisočaka, ki se je še upiral človeški nogi, goro Lhotse blizu Everesta. Po zavzetju tega vrha je ista švicarska ekspedicija v dveh dneh zapored zavzela tudi Eve-rest. Tako ostaja nezavzet sedaj sa-mo Dhaulagiri, ki ga naskakuje letos argentinska ekspedicija, od katere pa še ni poročil o njenem uspehu ali ne-uspehu. Deset najvišjih vrhov sveta, ki so bili že premagani: Everest (Angli-ja), K-e (Italija), Kačendžungo (An-glija), Lhotse (Švica), Makalu (Fran-cija), Čo-Oju (Avstrija), Dhaulagiri (Argentina?), Nanga — Parbat (Av-strija - Nemčija), Manaslu (Japonska), Anapurna (Francija).

Najnovšeje ugotovitve ameriških vo-jajških letalcev pa pravijo, da Everest ni najvišja gora sveta, pač pa gora Ma-čim-Pomra, v severovzhodnem Tibetu, ki meri nad 9600 metrov višine. Zaradi izrednih daljav in težkega dostopa po planjavah Tibeta, so mogli gorovje Am-me-Mačim, katerega najvišji vrh je Mačim - Pomra, opazovati samo iz letal.

ARGENTINA

Predsednik general Aramburu bo 8. in 9. t. m. obiskal Rosario in Santa Fe. Nekateri urugvayski listi so pred dne-vi objavili v senzacionalni obliki novico, da je 30. maja general Leon Justo Ben-goja tajno priletel z nekim privatnim le-talom v Uruguayu ter da je imel istega dne tajni sestanek z neko visoko argen-tinsko vojaško osebnostjo, ki živi v Urugvayu, v mestu Punta del Este, ne-kar se je ponoči dne 1. junija vrnil v Argentino.

General Leon Justo Bengoa je bil v vladi osvobodilne revolucije pod pok. predsednikom Lonardijem vojni mini-ster. Že pod njim je podal ostavko, pod vlado predsednika generala Aramburu-ja je pa zaprosil za upokojeve. Zaradi neke predstavitve je dobil disciplinsko ka-zen, ki obstoja v petmesečnem bivanju v mestu Esquel v provinci Chubut.

Ko je urugvayski tisk objavil poročila o njegovem tajnem prihodu v Uruguay, so časnikarji obiskali generala Bengoa v mestu Esquel. Ob tej priložnosti jim je dal izjavo, v kateri je naglasil tole: "Sem tu, kjer moram biti" Glede poro-čil v nekaterih urugvayskih listih, o nje-govem dozdevnem tajnem sestanku z neko visoko argentinsko vojaško oseb-nostjo v Uruguayu je pa dejal, da je to kampanja za razširjanje neresničnih novic, ki ji ni treba posvečati posebne pozornosti. General Bengoa je tudi na-glasil, da uživa v mestu Esquel popolno svobodo, ter da ga nihče ne nadleguje.

Med tem je pa tudi urugvaysko no-tranje ministrstvo pojasnilo zadevo. V izjavi je navedlo, da je do teh govoric in novic prišlo v zvezi s prihodom neke osebe v Uruguay, ki se tudi piše Ben-goja, ime ji je pa Juan. Ta Bengoa je pa urugvayski državljani, čeprav je imel pri sebi osebno izkaznico argent. oblasti.

Vlada je pripravila načrt za preosno-vo ministrstev. Načrt predvideva zdru-žitev sorodnih resorov, tako, da bo v vsem ostalo 12 ministrstev. Listi po-ročajo, da bodo v zvezi z reorganizaci-jo resorov v vladi izvršene tudi večje osebne spremembe.

Da bi to delo olajšali predsedniku je po časopisnih poročilih že več ministrov podalo ostavke.

V Državnih ladjedelnicah v Rio San-tiago so prejšnji teden spustili v morje novo šolsko ladjo "Libertad". Pri splo-vitvi ladje je bil navzoč predsednik re-publike gral. Aramburu s podpredsed-nikom kontraadmiralom Rojasom in dru-gimi odličnimi osebnostmi.

Glavni poveljnik vojske general Julio Alberto Lagos je zaprosil za upokoji-tev. Na njegovo mesto je bil imenovan general Francisco J. Zerda, poveljnik III. armadnega zbora.

Willard L. Beoulac, novi severno-ameriški veleposlanik v Argentini, je izročil predsedniku generalu Arambu-ruju poverljive listine svoje vlade.

Oblasti so razpustile in prepovedale skrajno nacionalistično organizacijo Alianza Libertadora Nacionalista.

Častno sodišče, ki je pregledalo delo-vanje in zadržanje biv. notranjega mi-nistra dr. Bussa, je končalo svojo delo ter je svoj elaborat izročilo pred-sedniku republike. Ugotovilo je, da je bilo za-držanje notr. min. dr. Bussa v ne-kem ločitvenem procesu korektno. General Aramburu mu je nato znova ponudil notr. ministrstvo, dr. Busso je pa to odklonil.

Razpadanje komunistične partije v Jugoslaviji

Upor Milovana Djilasa in Vladimir-ja Dedijerja proti vodilnim osebno-stim jugoslovskega komunizma pred poldrugim letom je opozoril javnost na hudo notranjo krizo, ki jo doživlja Zve-za komunistov Jugoslavije. Z njuno od-stranitvijo se notranji razkroj te tota-litaristične politične skupine ni zavrl. Zanimanje za stranko med članstvom je postajalo vedno manjše in partiji se je začela odtujevati tudi mladina. Spričo takega stanja je izvršni odbor Zveze kom. Jugoslavije sklical VI. plenum CK. Zveze komunistov Jugoslavije.

Sestanek je bil sredi marca v Beo-gradu. Na dnevnem redu sta bila samo dva referata. Aleksander Ranković je govoril o "problemih iz dela Zveze ko-munistov", Peter Stambolić je pa imel referat "O delu z mladino".

Tito priznava, da komunisti izgubljajo mladino

Zborovanje je začel glavni tajnik ZKJ Josip Broz-Tito. Povedal je namen in važnost tega zborovanja. Navajal je, da je po VI. kongresu ZKJ med član-stvom nastala "nekakšna stagnacija. Ljudje se niso mogli znajti, pa so po-gosto krenili tudi po napačni poti v de-lu". Po njegovem je sedaj nastopil čas,

ko se je treba resno pogovoriti o vseh teh problemih in "odločno ukreniti, da se odstranijo pomakljivosti, ker bi lahko imele, ako bi se nadaljevale, zelo ne-prijetne posledice".

Eno od glavnih pomanjkljivosti v do-sed. delu komunistov vidi Tito v tem, da so komunisti smatrali, da "s postopnim odmiranjem centralnih državnih gospo-darskih in administrativnih funkcij od-mira tudi potreba organizirane in v na-šem družbenem sistemu postavljene partije". Po Titovem mnenju tudi ni bi-lo pravilno, da so po sklepu VI. kom. kongresa kom. organizacije iz raznih ustanov prešle v teritorialne organiza-cije. Pravilno ni bilo to zaradi tega, ker da so na to prešli "šablonsko, frontalno in prevrgli vse organizacije na naselja". V političnem pogledu je bila v delu ko-munistov "ideološka slabost". Omenja tudi napako, ki da so jo napravili z u-kinitvijo centralne partijske šole in par-tijskih šol po nekaterih republikah. Te šole so pozneje znova obnovili. Hudo pa Tito zamerja komunistom, da so mnogi od njih "pozabili na svojo vlogo revolu-cionarja in političnih vzgojiteljev dr-žavljanov". Tu nanje naslavlja precej pikre očitke, ko pravi: "Prej so oni šli v

drugo skrajnost. Naučili so se bili sa-mo komandirati v mnenju, da morejo že samo zaradi tega, ker so kot komunisti na raznih položajih in v raznih organi-zacijah, odrežati in zahtevati, da se sprejme njihova beseda kot najbolj me-rodajna. Njim je bilo težko preiti s teh postojank in takih pojmovanj na novo vlogo vzgojiteljev".

Preimenovanje komunistične partije Jugoslavije v Zvezo komunistov Ju-go-slavije je po Titovem mnenju oslabilo moč stranke. Disciplina se je zrahljala celo tako močno, "da smatra cela vrsta komunistov, celo nekateri na visokih vo-dilnih forumi, da miso več dolžni sprejemati sklepov drugega višjega fo-ruma ali kakšno zadevo, ki po njihovem mnenju ne ustreza za njihov kraj in or-ganizacijo." Tito tu naglašja potrebo po obstoj kom. partije kot monolitne organizacije. V odstavku, kjer je govo-ril o "demokratizaciji" razmer v Ju-go-slaviji, pravi, da se ista razlikuje od za-hodne demokracije, ker ona "ni nekaj deklarativnega, temveč mora imeti svo-je osnove v našem gospodarskem, ma-terialnem in družbenem upravljanju, itd." Zaradi tega da ima "socialističen značaj". Kljub "tej pravilni smeri" pa so se vendar začele čutiti "razne tuje ideje in vplivi in se še danes čutijo v

ojačani meri v naši državi".

Tito smatra, da je v nadaljnjem delu ZKJ "najbolj bistveno ustvariti sociali-stičnega človeka in najbolj bistveno je izoblikovati mišljenje o tem v glavah ljudi". Zato naslavlja na vse komuniste poziv: "Mislim, da komunist nikdar in v nobeni funkciji, kjerkoli bi bil, ne sme pozabiti na svojo glavno nalogo, da dela kot komunist, da dela kot internaciona-list z internacionalističnim pojmo-va-njem vsega dogajanja. Večino svoje po-zornosti mora usmeriti v tej smeri in ako bo pravilno razumel to svojo prvo nalogo, bo pravilno delal tudi na mestu, kjer je".

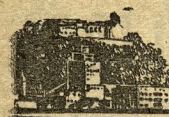
Nadalnja izvajanja je posvetil mladi-ni. Ugotovil je, da položaj z njo "ni rožnat" ter da so jo "izpustili iz rok". Pravi, da "imajo danes pojav, da se nam je odtujil del mladincev, ki so se dobro ponašali, ko so bili na delovnih akcijah" Zavrača mnenje, da lahko društva kot "Partizan", nogometna, strelska in druga društva vplivajo na mladino v tem smislu, da jo pretvorijo "v zavestne socialistične državljane sa-mo zaradi tega, ker so ta društva v so-cialistični Jugoslaviji" Zato vsem ko-munistom naroča, da je "najtežja, toda obenem najbolj hvaležna, naloga vse-kega komuniste in vse Zveze kot celote

v tem, da držino našo mladino čimbolj skupaj, da ji dajemo pravilno sociali-stično vzgojo, da se borimo zanj, da jo iztrgamo iz rok raznih socializmu tujih vplivov, da jo iztrgamo iz rok raz-nih reakcionarnih ostankov, da jo branimo pred nevarnostjo raznih zahodnih destruktivnih idej in vplivov, ki pronic-a jo v naše družbeno življenje".

Končno Tito očita komunistom, "da se nekako sramežljivo branijo pred na-valom reakcije in raznih tujih idej". Poziva jih, "da morajo biti tu na viši-ni in se ne smejo bati, da bi se komu zamerili".

Ranković o slabostih kom. partije in njenem razkroju

O problemih ZKJ, ki jih je Tito o-omenjal samo v glavnih obrisih, je po-drobno govoril Aleksander Ranković. Komunistom je očital lokalne tendence, po podjetjih, da dopuščajo, da iz njih odpuščajo tudi komuniste samo zato, ker so kritizirali delo uprave, da ne na-stopajo proti razsipavanju denarja po raznih obratih, da je zanimanje član-stva za stranko padlo, saj so kraji, kjer stranka sploh nima svojih organizacij, kmetje, da vedno v večjem številu izsto-pajo iz partije, da je stranka zanemar-jala mladino, ki se ji sedaj odmika. (Nadaljevanje na 4. strani)

Novice iz Slovenije

V zvezni vladi so komunisti izvršili nekatere spremembe. Tako je med drugim imenovan za državnega tajnika za promet Marijan Breclj, za državnega ministra pa Sergej Kraigher. Za drž. podtajnika v finančnem ministrstvu je imenovan Zoran Polič, za drž. podtajnika v prosvetnem ministrstvu pa Bogdan Osolnik.

Iz komunističnih zaporov v Ljubljani se je po desetih letih vrnil biv. uradnik na pošttem ravnanstvu v Ljubljani g. Božič.

Med upokojenci doma je vedno večje nezadovoljstvo. Cene živlom in vsem ostalim stvarim, ki so za življenje potrebne, so se v zadnjem času tako občutno zvišale, da upokojenci s svojimi pokojninami 4.000 do 4.500 dinarjev ne morejo več shajati. Ta znesek zadostuje za kakih deset dni v mesecu za skromno preživljanje. Za ostale dni v mesecu jih pa nihče ne vpraša kako žive. Zato je sedaj med starejšimi ljudmi, zlasti med upokojenci, zaradi slabe prehrane tudi umrljivost večja kot je pa bila pred II. svet. vojno.

Za stoletnico rojstva največjega slovenskega epskega pesnika Antona Aškercu so v Ljubljani na hiši, v kateri je stanoval na biv. Bleiweisovi, današnji Prešernovi cesti, odkrili spominsko ploščo, ki jo so izdelali po načrtih ing. arh. Kobeta. Zadnje dni maja odn. v začetku junija so Aškercu v Ljubljani odkrili tudi spomenik na vogalu Aškercu in Emonske ulice. V istem času so odkrili Aškercu spomenik tudi v Celju. Istotam so odprli tudi njegov muzej. V Celju bodo poleg tega izdali še Aškercu zbornik. Ureja ga upravnik celjske študijske knjižnice Vlado Novak. Pesnikovo rojstno hišo v Globokem pri Rimskih toplicah so preuredili tudi v majhen pesnikov muzej z njegovimi slikami in rokopisi.

... "IŠČE TE SREČA, UM TI JE DAN, našel jo boš, ak' nisi zaspan!"... nam je zapel pesnik pred 150 leti.

Danes, v Argentini, veljajo te besede prav posebno za tiste rojake, ki bi hoteli na najboljši način naložiti svoj denar.

Ali želiš, da so ti tvoji prihranki za vsak slučaj vedno na razpolago in da ti obenem donajajo lepe obresti? Potem se obrni na brata F. in J. Krištof, 25 de Mayo 533 — 3º, Bs. Aires, T. E.31-6435.

Predvsem pa vprašaj tiste, ki so to že storili!

USA

Umrli so. V Ljubljani: Jernej Svetlič, poštni upok., Anton Žebre, Avgust Štajnar, pek. pomočnik, Nikolaj Tancer, uslužb. podjetja "Gradbeni material", Samo Črnjač, visokošolec, Mara Babšek, uradnica Narodne banke v p., Marija Oven, roj. Perme, Polona Bogataj, Mira Klemenčič, poštna uradnica, Roman Stich, ročni stavec, Leopold Varl, Ivan Pavčnik, upok., Ana Štefanič, Katarina Volčič, Miroslav Nahtigal in Marija Sicherl, roj. Koželj v Mengšu, Marija Levovnik v Starem trgu pri Slovenj-gradu, Mihael Sok, u-

Slovenci v Argentini

BUENOS AIRES

Vse naročnike Svobodne Slovenije prav lepo prosimo, da nam plačajo naročnino za tekoče leto. Kdor je pa s plačilom naročnine v zaostanku še za lansko leto ali pa še več, naj nam takoj nakaže zaostalo naročnino, ki je razvidna iz zadnjih opominov.

Telovska procesija

Slovencev, ki žive na področju Vel. Buenos Airesa, je bila v nedeljo 3. junija kot prejšnja leta v Don Boscovem zavodu v Ramos Mejia. Čeprav smo imeli ves prejšnji teden izredno slabo vreme ter je močno rosilo tudi v nedeljo, je kljub temu prišlo na procesijo veliko rojakov. V baziliki Marije Pomočnice kristjanov je imel oh 10. uri sv. mašo g. Janko Mernik, po maši je pa bila slovenska telovska procesija po prostornih hodnikih velikega salezijanskega zavoda. Najsvetejše je nosil g. direktor Anton Orehar ob asistenci gg. duhovnega svetnika Janeza Klemenčiča, Janke Mernika ter diakonov Marka Mavriča in Jožeta Ranta. Med mašo in procesijo je prepeval slov. pevski zbor Gallus pod vodstvom g. dr. Julija Savellija.

V okviru Slov. kult. akcije je bil pred kratkim ustanovljen zgodovinski odsek, ki ga vodi tajnik Kulturne akcije g. Marjan Marolt. Ta odsek je v okviru III. kulturnega večera pripravil v soboto, 2. junija 1. predavanje z naslovom "Tvorci zgodovine." Večer je začel g. Marjan Marolt, predaval je pa g. Fr. Glavač.

OSEBNE NOVICE

† Lovro Galjot. Slovenska protikomunistična skupnost v Buenos Airesu je zopet izgubila dobrega člana. 31. maja t. l. je umrl komaj 43 let star zaradi razširjive srea g. Lovro Galjot. Pokopa-

pok. v Ptuj, Marija Lekše, roj. Sotlar na Raki pri Krškem, Veronika Spreitzer, roj. Henigman v Poljanah, Lovro Čremožnik, vodja odvetniške pis. v p. v Celju, Stanko Bernik, štefan Sušec, finančni banski načelnik v p. v Orehovi vasi pri Slivnici, Jože Pleteršek, kipar in pos. v Mokronogu, Vladimir Balžalorski v Kočevju, Jernej Kancilija iz Suhadole, Mici Rihar v Mengšu, Anton Maček, pos. in tesarski mojster v Sp. Zadobrovi, Joško Majaron, pos. v Borovnici, Ivana Rudolf, roj. Korče v Črnem vrhu nad Idrijo, Frančiška Sajovic, roj. Likozar v Velešovem, Ivana Hribar, roj. Pezdur, upok. Tob. tovarne na Viču, Angela de Corti, vdova v Vraždinu, Franc Truhlar, delovodja drž. žel. v p. na Jesenicah in Marija Koncilijska iz Kleč.

li so ga v petek dne 1. junija 1956 na pokopališču v San Justu. Rajni Lovro Galjot se je rodil 24.IV.1913 v Vopovljah pri Komendi v cerkljanski fari. Kot odločen protikomunist se je proti rdečim nasilnikom boril med komunistično revolucijo kot domobranec. Begunska leta je preživel na Koroškem, v Argentino je pa prišel leta 1949. Nazadnje je stanoval v Villa Transradio. Zaposlen je bil kot tesar. V zadnjem času je tožil zaradi bolezn na srcu. Začele so mu otekati tudi noge in nazadnje je dobil še vnetje rebrene mreže. Zadnje tri tedne je prebil v buenosaireski bolnišnici Fernandez, kjer mu pa zdravniki kljub vsemu prizadevanju niso mogli povrniti zdravja. Bil je do zadnjega pri polni zavesti ter je umrl dobro spravljen z Bogom. Zapušča ženo vdovo Anoter sinova Ivana in Joška, v Severni Ameriki pa očeta. Vsem izrekamo sožalje, rajni pa naj počiva v miru.

V nemško bolnišnico v Buenos Airesu so prepeljli go dr. Marijo Kačarjevo, ženo zdravnika dr. Janeza Kačarja. Operirali so jo ter ji odstranili žolčne kamne. Operacija je uspela ter se zdravje bolnici lepo vrača. Želimo ji skorajšnjo popolno ozdravitev.

MAR DEL PLATA

V cerkvi sv. Petra sta se poročila dne 26. maja 1956 gđ. Zora Lah, lastnica znanega slovenskega hotela v Mar del Plata in g. Maks Rančnik, industrialec istotam. Mladi par je poročil g. Boris Koman, za priči sta mu pa bila oče in mati g. Rančnika. Med poroko je pel Ave Mario znani slovenski baritonist g. Angel Hrovatin. Ženitovanjski slavnosti v novem slovenskem hotelu "Disi" je prisostvovalo okoli 300 slovenskih rojakov. Novoporočencema iskreno čestitamo in želimo mnogo sreče ter božjega blagoslova.

RAMOS MEJIA

Vabimo vse Slovenke in Slovence na slovesno proslavo jubileja papeških socialnih okrožnic, ki bo v nedeljo, 17. junija popoldne ob 18.30 uri v cerkveni dvorani v Ramos Mejia. Spored: Pevske točke, ki jih izvaja Slovenski pevski zbor iz San Martina pod vodstvom g. Vinka Klemenčiča, deklamacije, recitacije, govor g. Maksa Jana in zaključna skupa pesem. Vstop brezplačen.

K udeležbi vabita

Krajevni odbor Društva Slovencev v Ramos Mejia in Družabna pravda

MENDOZA

Tukajšnje Društvo Slovencev je imelo dne 6. maja sedmi redni občni zbor. Na njem so člani odbora podali poročila o društvenem delovanju v pretekli poslovni dobi. Iz njih je bila razvidna živahna delavnost in razgibanost društva ter dobra volja članstva, kar vse je pripomoglo k nadaljnjemu razvoju društva.

V novi odbor so bili izvoljeni: Za predsednika g. Joža Bajda, za podpredsednika g. Viktor Zarnik, za tajnika g. Janez Grebenc, za blagajnika g. Franc Jerovšek, ml., za gospodarja g. Janez Štirn ter za odbornika g. Pavle Bajda. V nadzornem odboru so gg. Pavle Božnar, Jože Žumer in Jože Krvin.

V prijateljskem duhu in s sklepom, da bomo po vseh močeh tudi nadalje delali za uspešno rast našega skupnega društva, smo zaključili šesto leto obstoja Društva Slovencev v Mendozu.

Romanje k Mariji Pomagaj na Challao smo imeli tudi letos 13. maja, t. j. istega dne, kot so romali rojaki s področja Velikega Bs. Airesa in od drugod k lujanski Materi božji v Lujan.

Lepo vreme, kot si lepšega želeli nismo mogli, je privabilo na Challao toliko rojakov, kot jih od ustoličenja naše Zavetnice na tej božji poti še ni bilo. Z velikim avtobusom, drugimi vozili ter peš so romarji prispeli do kapelice, v kateri je imel naš dušni pastir g. Jože Horn sv. mašo. Med njo je imel tudi lep cerkveni nagovor.

Popoldne smo se vsi uvrstili v slovesno procesijo, ki se je letos vila po novi romarski poti mimo štirinajstih Marijinih znamenj, razvrščenih ob krožni poti in predstavljajočih postaje Marijinega življenja in prikazovanja. Med procesijo so fantje nosili podobo brezjanske Marije. Spremljala so jo dekleta in fantje v narodnih nošah. Med potjo so romarji molili sv. rožni venec in prepevali Marijine pesmi. V kapeli so bile nato pete litanije z blagoslovom.

G. ravnateljka Marka Bajuka so morali dne 23. maja prepeljati v bolnišnico, kjer se je podvrnil operaciji na kili. Operacija je srečno prestal ter se mu zdravje lepo vrača. Želimo mu čimprejšnjo popolno ozdravitev.

Vsak teden ena

MOJ OČKA IMA KONJČA DVA

Moj očka ima konjča dva
Oba sta lepa šimelna
Cing cingel, cing cingel...
Veselo je moje srce.

Za enega poprosil bom,
Cing cingel, cing cingel...
Veselo je moje srce.

Ko drevi v vas pojezdil bom,
Pri ljubi se oglasil bom,
Cing cingel, cing cingel...
Veselo je moje srce.

NI LEPŠEGA VESELJA

v domačem domu kot je lepa slovenska knjiga v družinski knjižnici. Kadar izide nova med nami v izseljenstvu, je to vedno lep slovenski praznik. Kajti vsaka nova slovenska knjiga v izseljenstvu je dokaz žive in močne vere v bodočnost slovenskega naroda in njegove kulture ter v njegovo vstajenje v svobodo.

Tak slovenski praznik smo doživeli nedavno. Zopet je izšla nova slovenska knjiga. Ne sicer pri nas v Argentini, ampak v Severni Ameriki, toda imamo jo tudi v Argentini na razpolago. Je to lepa pesniška zbirka mladega, nadarjenega slovenskega pesnika in pisatelja Marijana Jakopiča

VRBOVA PIŠČAL

Ob prebiranju Jakopičevih mehkih, toplih, z nežno ljubeznijo prepletenih pesmi, Ti bodo misli poromale v domači kraj. Pred oči Ti bodo pričarale domačo hišo, vrtove in polja. Misel te bo spremljala v begunske kraje in nato v novi daljnji svet.

Pesniško zbirko je lepo opremil akademski slikar Božidar A. Kramole, pesnikovo mater je pa naslikal med nami živeči rojak g. Snój. Knjiga stane samo \$ 30. Je na razpolago v pisarni Društva Slovencev tev v Dušnopastirski pisarni na Victor Martinez 50. Pri naročilu po pošti je za priporočnino ter ovojnino doplačati še 4 pese.

Naj ne bo slovenske družine, ki v svoji domači knjižnici ne bi imela te lepe Jakopičeve pesniške zbirke.

Mendoški Slovenci smo imeli minulo nedeljo lepo telovsko procesijo. Pri br. Maristih je bila najprej maša, nato pa procesija po prostranem dvorišču. Za okras oltarjev so dekleta pripravile vence in zelenje. Ker imamo tudi v Mendozu v zadnjem času slabo vreme, smo se že bali, da procesije ne bo. V nedeljo zjutraj so se pa megle razpodile in nam pokazale nizko zapadli sneg v Kordiljerih. Ledeno mrzel veter nam je nakazal pozno jesen.

DAN SLOVENSKE BOLEČINE IN SLOVENSKE SLAVE!

OB 11. OBLETNICI POKOLJA SLOVENSkih DOMOBANCEV, PRIREJA DRUŠTVO SLOVENCEV

SPOMINSKO PROSLAVO.

S KATERO BO POČASTILO TUDI VSE OSTALE PROTİKOMUNISTIČNE BORCE, IN ŽRTVE, KI SO PADLI V BORBI, ALI V ZALEDJU ŽRTVOVALI SVOJA ŽIVLJENJA ZA SVOBODO SLOVENIJE. SPOMINSKA PROSLAVA BO DNE 10. JUNIJA OB 15.30h V DVORANI "SAN JOSE" — AZCUENAGA 138. V SPORED KOMEMORACIJE JE VKLJUČENA TUDI SV. MAŠA, KI SE BO DAROVALA V ZAVODSKI KAPELI TAKOJ PO KONČANI PROSLAVI. S TO SV. MAŠO LAHKO VSAKDO ZADOSTI SVOJI NEDELJSKI DOLŽNOSTI.

Vsi Slovenci v Buenos Airesu počastimo ta dan vse padle v domovini!

LOUIS DE WOHL

(59)

Zemlja je ostala za nami

Brandeis je govoril o posledicah kozmičnih motenj, a Chris mu ni kaj prida veliko verjel. Še kot otroku se mu je zdelo nekaj nerazumljivega in čudaškega, da bi Bog ustvaril takšno vesoljstvo, v katerem bi razen daleč druga od druge oddaljenih zvezd ne bilo ničesar. Kaj takega pa res ni bilo Bogu podobno — je mislil tedaj. Šele sedaj pa je ugotovil, da te misli pravzaprav nikdar še ni rešil do kraja. Morda je vesoljstvo le živelo svoje življenje, katerega pa s človeškimi očmi ni bilo možno zaznati. Morda je naseljeno z bitji, ki jih ni mogoče številčno določiti, z bitji, katerih prisotnost je mogoče samo domnevati, pa še to samo tedaj, ako bi imeli posebno dobro razvite čute ali pa da bi se znašli obdarjeni z nadčutno dojemljivostjo, ki bi utegnili domneve spremeniti v občutke.

Brandeis se je medtem temeljito ukvarjal z onim delom naprave, ki mu je pogosto rekal "strojevo srce" in h kateremu ni pustil nikogar. "Tako," je dejal, "to bi bilo sedaj v redu, paziti pa se bomo morali, da ne bomo ladje preveč utrudili. Bojim se, da bomo morali pristati prav tam, kamor nas bo zaneslo. — Spet bo treba malo računati, saj veste, zemlja se vrti..."

Nekaj časa se je motil s številkami,

potem pa čisto mirno pogledal skozi okno.

"Tihi ocean," je dejal Chris.

"Ne, bolj točno povedano — pa slabše za nas: Sibirija!"

"To bi bilo Marmonu čisto prav," je rekel Chris na pol v šali. "Gravator dela v redu, ali ne, in tega nam ni treba prav nič hraniti za boljše čase."

"Res je, dela popolnoma v redu."

"In če naredimo tako, da bo gravator deloval v nasprotni smeri," je svetoval Chris, "bomo obstali v prostoru in zemlja pod nami se bo vrtela naprej."

"Jasno, za vraga — samo trenutek, prosim!" Spet se je lotil računanja: "To bi pomenilo kratko zamudo, kajti naša dobra stara zemlja se še vedno suče prepočasno, a bo že šlo, videli boste."

"Res nimam nikakih skomin po Sibiriji," je razlagal Chris, "in še diplomatski spor najodličnejšega značaja bi nam to povzročilo. V ladji imamo kožuhovino in nikoli ne bomo Rusov mogli prepričati, da nismo bili namenjeni v Rusijo."

"Morda bi nas pa divu spet osvobodili, brž ko bi zasedli zemljo," je odvrnil Brandeis. Tudi v tem je bilo pol šale. Bližina zemlje, ki jo je bilo vedno jasneje razločiti, jih je vzradostila, zraven pa

tudi napravila bolj živčne. "Skrajni čas je že," je dejal Chris, "da pridemo enkrat domov. Tudi konzerve gredo precej h koncu."

"Dekle se je ves čas junaško zadržalo," je rekel Brandeis in bil z očmi odsojen.

Chris je molčal. Kakor bi se dogovorila, nista nikoli govorila o dekletu. Samo enkrat je Brandeis omenil Chrisu, ko sta sedela drug poleg drugega v pilotski kabini: "Celo kopico stvari sem se naučil, Cary. Od Maksine in od vas, še posebej od vas. In že pred tedni sem vam hotel reči, da mi je sila duho, ker sem... ker sem enkrat pozabil, česar bi kot dostojen možki ne smel nikoli pozabiti. Če na to pomislim, kakšna grozna nesreča..."

A Chris ga je prekinil: "Že sem vam enkrat dejal, Brandeis, da se nihče izmed nas ne vrača na zemljo takšen, kakršen jo je zapustil. Med nama je vse v redu, kajti tudi jaz sem se moral mnogo učiti. Tako radi se predajamo misli, da moramo samo mi vse storiti in da vse vedno in sproti samo na nas leži. Saj je vendar nad nami Bog — in vsekakor ne bi bilo prvič, da jo polomijo, ki smo jo mi napravili, spremenil v blagoslov. Verovati je treba, Brandeis, verovati." In po daljšem molku je Brandeis odvrnil: "Nek poizkus je tudi to. In mislim ga poizkusiti."

Počasi in dostojanstveno se je Argo spuščala k tlom. Že se je pokazala z oblaki prevlečena pokrajina držav New York, New Jersey in Connecticut. Že je bilo tudi jasno razločiti polotok Manhattan.

V tem je bilo videti, kako se je jata srebrno bleščočih se točk pognala v višine, slišati je bilo drobno žvižganje, ki je počasi prehajalo v piskajoče tuljenje. Iz točk so nastale ptice, ki so svoj polet usmerile naravnost v višine.

"Jet lovci," je ugotovil Chris. "To pot ne bomo prišli neopazno na zemljo. Šest — sedem — devet. Prav zares — celo eskadrilo so poslali nad nas."

"Dobro znamenje," je menil Brandeis. "Kako? — Ah, seveda — čisto prav imate. Še niso zasedli zemlje, vsaj Amerike še ne."

Lovci so obkrožili Argo.

"Da, da, kdo smo pravzaprav?" se je smejal Chris pri radiu, ko je nek glas odločno poveljeval: "...v tretje ponavljaj: kdo ste? Odgovorite takoj, ali pa ukažem, da streljajo na vas."

"Ne naredite kake neumnosti, prosim," je hitro odgovarjal Chris, "smo pa ameriška poskusna vsemirska ladja Argo, ki je na poti v Armitageve delavnice."

"Nihče vas ni najavil," je odgovoril tuji glas. "Odkod prihajate?"

To že ni bilo več tako enostavno. "Z zelo visokega, zelo zelo zgoraj," je zlo-

goval Chris, "moralo smo izvesti nekatere merjenja višine."

Prav razločno je slišal, kako je letalski oficir pripovedoval svojemu kolegu: "Nič kaj mi ni všeč tale zgodba, Curtis, vse prevečan je neverjetna."

"Nobenega droga nimam na žalost," je dejal Chris, "in zato ne morem razbesiti zvezdnatega prapora. Ako pa nas hočete spremljati, vas vsekakor prav prisrčno pozdravljamo."

Kratek premor je nastal, zatem pa se je spet zaslislal isti glas: "Zelo žal mi je, a mi o vas ne vemo ničesar. Vzeli vas bomo v sredo in tako greste z nami. Samo nikake prevare ne — kajti pri najmanjšem poizkusu bom prisiljen streljati."

"O. K.," je dejal Chris, "a povejte mi, zakaj nas ne bi mogli spustiti do Armitagevih delavnic? Saj nič drugega ne prosimo."

"Še kaj — da se bo potem izkazalo, da ste samomorilski pilot iz Moskve, ki vozi atomsko bombo. Mi še potrebujemo Armitageve delavnice, razumete. In — ubogajte!"

"Mladenič je sila podjeten," je zabundral Chris. "Tak osee! Misli celo, da bomo mi bombardirali Armitageve delavnice in pri tem naredili samomor kakor japonski kamikaze v svetovni vojni. Vse se mi tako zdi, da je to prva arretacija v zraku."

(Nadaljevanje v prihodnji številki)

SLOVENCIPOSVETU

KANADA

Kakor prejšnja leta bodo kanadski Slovenci tudi letos romali v Midland. Romanje bo 17. junija, vodil ga bo pa škof g. dr. Gregorij Rožman.

Slovenske žene in dekleta v Torontu bodo imele od 29. junija do 2. julija duhovne vaje. Imel jih bo škof dr. Gregorij Rožman.

Slovenski misijonski krožek v Torontu bo imel v soboto 9. junija družabni večer v cerkveni dvorani. Čisti dobiček je namenjen slovenskim misijonarjem po svetu.

Proslava materinskega dne je bila v Torontu in nedeljo 13. maja popoldne po šmarnicah. Pripravila jo je Dekliška kongregacija Marije Pomagaj skupaj s slovensko šolo. Poleg pozdravnih besed in deklamacije je bila na sporedu tudi recitacija Cankarjeve črtice "Greh". Sledilo je voščilo mamicam. Po vedala ga je deklica v narodni noši in mamicam darovala rož Majhna harmonikarica je lepo odigrala svojo točko, otroški prizor "Mamičin najlepši dan" ter igrice v treh prizorih "Materina slika" je pripravil za oder g. Otmar Mauser.

Po končanem sporedu so članice Marijine kongregacije postregle mamicam in očetom pri pogrnjenih in z rožami okrašenih mizah s čajem in pecivom.

Društvo Najsv. Imena Jezusovega pri slov. župniji v Torontu je imelo dne 13. maja občni zbor. Vodil ga je dr. Peter Markež, pod čigar dveletnim vodstvom se je društvo lepo razvilo. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika g. Ludvik Stajan. Desedanjí dveletni predsednik g. dr. Markež ostane po pravilih še nadalje član odbora kot svetovalec. Novemu odboru je obljubil vso pomoč.

Smrt med rojaki. Dne 21. aprila t. l. je umrl v bolnišnici v Torontu g. Franc Fatur. Pokopali so ga 24. aprila na pokopališču v Port Hope. Pok. je zapustil vdovo in nekaj tečnov starega otroka. Živel je na farmi nedaleč od kraja Port Hope. Dne 13. maja je pa umrl tudi v Torontu g. Janez Petrovič, doma iz mariborske okolice. Pok. Petrovič se je pri delu ponesrečil. Padel je v vrelo olje. Zadobil je tako hude opekline po vsem telesu, da jim je kljub zdravniški pomoči podlegel. Pokopali so ga na pokopališču Holy Cross. Pokojni zapuščila ženo in 14 letno hčerko. N. p. v. m.

Poročili so se: Karel Homljak iz Lju-

tomera in Sina Grega iz Rusije, Stanley Charles Wardle iz Port Arthura in Marija Pavla Smuk iz Preserja pri Ljubljani, Franc Cerar iz Ljubljane ter Marija Bastič iz Horjula, ter Alojzij Ratnik iz Murske Sobote in Pepca Genorja iz Stične.

Krščeni so bili: Sonja Olga Kokalj, hčerka Janka in Ane, roj. Stieber; Marko Jožef Dolenc, sin Alojzija in Marijane, roj. Maček; Jožef Peter Murgel, sin Janeza in Marije, roj. Bukovec; Katarina - Marija Jan, hčerka Franca in Marije, roj. Jaklič; Jožica Novak, hčerka Štefana in Ane, roj. Elikan; Marijana - Ivana - Barbara Marušič, hčerka Leona in Ane, roj. Novič; Peter Stanislav Prince, sin Stanislava in Ane, roj. Bubnič; Antonija - Magdalena Štih, hčerka Antona in Kristine, roj. Maček; Jenny Martha Paznar, hčerka Filipa Rada in Zinke, roj. Perne; Franc - Jožef Kramar, sin. Franca in Franciške, roj. Zdešar; Ivan - Ciril Trost, sin. Cirila in Mildred May, roj. Lewis; Ja-

Nekaj iz gospodarskega življenja

Tukajšnji El Cronista Comercial je objavil posebno primerjalno tabelo o davčnih dajatvah posameznih državlja-

	USA	Kanada		Argentina	Poprečje %
Dohodek	davek	dohodek	davek	dohodek	davek
dolar	dolar	dolar	dolar	peso — 18 : 1 dol.	%
1.500	—	1.500	—	27.000	1.005
2.000	—	2.000	—	36.000	2.297
3.000	120	2.000	391	54.000	9.940
5.000	520	5.000	1.399	90.000	16.920
10.000	1.592	10.000	1.423	180.000	49.675
15.000	2.900	15.000	2.986	270.000	86.501
20.000	4.593	20.000	5.021	360.000	125.381
50.000	18.884	50.000	20.145	900.000	371.112
100.000	51.912	100.000	50.915	1.800.000	803.040

Iz tabele je razvidno, da v Argentini plačujemo neprimerno večje davčne obveznosti kakor v obeh drugih deželah. Šele od 30.000 dolarjev letnega dohodka dalje se dajatve v USA večje.

Poljedelska produkcija je v Mehiki zaradi uspešne vlade politike bila povečana od leta 1953 do 1955 za 50%. V teku treh let, odkar je ta vlada na oblasti, so izvedli namakanje zemlje na površini 656.000 ha.

Po severnoameriških cenitvah je na vsem svetu 918 milijonov goved, kar je 1% več kot v začetku leta 1955 ter 22% več kot leta 1939. V Argentini naj bi bilo po istih cenitvah 44 milijonov, v Braziliji 64 in v USA 97 milijonov goved.

Razpadanje komunistične partije v Jugoslaviji

(Nadaljevanje z 2. strani)

Šolam očita, da ne vzgajajo "socialistov", učne knjige da niso dobre, zadovoljen pa tudi ni z učitelji in profesorji, ki da ne razumejo sedanje "stvarnosti". Položaj bo treba temeljito spremeniti, ker da bodo drugače "ogrožene pridobitve revolucije".

Ranković je navajal tudi statistične podatke o številčnem stanju članstva kom. partije. Iz njih je razvidno, da je imela partija koncem leta 1955 624.806 članov. Izmed teh jih je bilo v istem letu novo sprejetih 24.889, izključenih pa 34.181. Od leta 1950 do 1955 je pa bilo izključenih iz stranke 273.464 članov, kaznovanih pa z raznimi partijskimi kaznimi 112.537 članov. Za vse te Ranković navaja, da so sedaj pasivni do dela partije.

Tudi Ranković je opozarjal, da se "na ideološki fronti, zlasti na področju družbenih znanosti, kulture, umetnosti, kulturno - zabavnega življenja itd. pojavljajo socializmu tuja, protimarksistična, pa tudi sovražna pojmovanja, izpadi in 'teorije'" in da je "potrebno poudariti, da morejo ta pojmovanja ponekod najti svoje zastopnike tudi med člani ZKJ".

Mladina ne kaže zanimanja za komunizem

Peter Stambolić je v referatu "o delu z mladino" omenjal spremembe, ki vplivajo na oblikovanje mladega človeka. Navajal je, da je pri mladini opaziti manj "šovinizma in nacionalne ozkornosti in da je na drugi strani močnejše razvit čut jugoslovanskega socialističnega patriotizma". Pritoževal se je, da "določeno število mladih ljudi še nima razvitega čuta dolžnosti in družbene odgovornosti, da ne razume težav, s katerimi se mora dežela boriti dan za dnem in lahkomišlno ter brez-

bržno presoja svoje družbene obveznosti, učenje in pridobivanje strokovnih kvalifikacij". Nadalje ugotavlja, da je "opaziti pojave apolitičnosti in nezanimanja posameznikov za sodobno družbeno dogajanje, zlasti tam, kjer je mladinska organizacija zapostavila politično delo ali pa ga zamenjala s knjižnim učenjem. Značilno je in nobeno naključje ni, da v novih razmerah protisocialistični elementi čedalje bolj oznanjajo apolitičnost". Zavzema se za tesnejšo povezanost partije naravnost z mladino in ne samo z mladinsko organizacijo.

Kardelj za internacionalno usmeritev mladine

Za to se zavzema tudi Edvard Kardelj, ker da so stvari sedaj "preveč prepuščene šabloni". Zveza komunistov naj stori vse za internacionalno usmeritev mladine. V tem pogledu je po Kardelju treba spremeniti učni načrt, ker bi po njem morala biti "glavna naloga šole v tem, da ustvari socialističnega človeka". Zlasti bi bilo po njegovem mnenju treba revidirati pouk zgodovine, kajti učbeniki tudi "narodnoosvobodilno borbo" prikazujejo v "nacionalističnem romantizmu" izgubljajo se pa "revolucionarna socialistična vsebina" komunistične revolucije.

Končno se zavzema za vključevanje mladine v "družbeno dogajanje", ker je osnovno "razvijati socialistično družbeno zavest".

Po vseh teh ugotovitvah notranje slabosti in razpadanja komunistične partije, je vodstvo stranke sklenilo, da bo Zveza komunistov Jugoslavije zopet odločneje posegla v vse javno življenje doma. Ta poseg se že čuti: Komunisti so v zadnjem času doma zelo poostriili svoj režim. Partija bo sedaj še bolj izvajala nadzorstvo in nasilje nad vsem javnim življenjem in udejstvovanjem kot pa doslej.

nez - Tomaž Ponikvar, sin Alojzija in Stanislave, roj. Kušljan; Stanislav Franc Jelen, sin Stanislava in Terezije, roj. Petrič; Ivana Aleksandra Ciglič, hčerka Bogomila in Antonije, roj. Štekar.

Igralci Prosvetnega društva "Baraga" so 14. aprila postavili na oder v cerkveni dvorani v Torontu znano ljudsko igro "Izpod Golice". Igro so naslednji dan ponovili. Čisti dobiček je bil namenjen za opremo odra.

Slovensko gledališče v Torontu je nedavno uprizorilo misterij "Mašna strežnika iz Santarema".

V župniji Marije Pomagaj so si ustvarili lastne domove naslednji rojaki: Frank in Vida Mušič, Janez in Zinka Pahulje, Lojze in Stanka Ponikvar, Ludvik in Zofka Glas, Slavko in Ivanka Zupančič, Janez ter Marija Rozman, Jože in Pepca Kastelic, Lojze in Anica Vidic, Štefan in Anica Novak, Ivan in Frida Kokalj, Jože in Franciška Jančar, Hilarij in Nežka Žukovec, Janez in Tončka Valant ter Matija in Marija Rogina.

nov v USA, Kanadi in Argentini, ki so poročeni in morajo vzdrževati dve osebi. Tabela pokaže naslednje številke:

	USA	Kanada		Argentina	Poprečje %
Dohodek	davek	dohodek	davek	dohodek	davek
dolar	dolar	dolar	dolar	peso — 18 : 1 dol.	%
1.500	—	1.500	—	27.000	1.005
2.000	—	2.000	—	36.000	2.297
3.000	120	2.000	391	54.000	9.940
5.000	520	5.000	1.399	90.000	16.920
10.000	1.592	10.000	1.423	180.000	49.675
15.000	2.900	15.000	2.986	270.000	86.501
20.000	4.593	20.000	5.021	360.000	125.381
50.000	18.884	50.000	20.145	900.000	371.112
100.000	51.912	100.000	50.915	1.800.000	803.040

Na občnem zboru Združenja učiteljev in profesorjev strokovnih šol Slovenije so poročali, da je v let. šolskem letu v Sloveniji 173 strokovnih šol in sicer 90 vajenskih, 57 strokovnih s praktičnim poukom, 5 mojstrskih, 19 srednjih strokovnih in 2 administrativni šoli. Učno osebo na teh zavodih je slabo plačano in zato odhaja drugam. Tako je n. pr. v zadnjih treh letih zapustilo Tehnično srednjo šolo 10 inženirjev in so se raje zaposlili v podjetjih.

Družabna prireditve

SLOVENSKE
BESEDE

bo v soboto, 23. junija zvečer

v prostorih športnega kluba
v Santos Lugares

Peter Rant

CONTADOR PUBLICO NACIONAL
TRADUCTOR PUBLICO
GRANADEROS 61
T. E. 66-0818

DARILNE PAKETE V DOMOVINO
POŠILJA PREKO TRSTA
Z GARANCIJO,
SOLIDNO, HITRO

IN S KVALITETNIM BLAGOM
PAKEXPRESS — MILAN SERTIĆ
Charcas 476 - T. E. 32-0248
Buenos Aires

Uradne ure ob delavnikih od 8-19 ure
— neprekinjeno razen ob sobotah —

PAKETE ZA DOMOVINO

pošilja najhitreje, najbolj solidno in najbolj poceni

Interexport — Trst

Zastopnik za Republiko Argentino:
LJEPOSLAV PERINIĆ,

Calle Chacabuco 93, Buenos Aires
Uradne ure: Vsak delavnik od 10 - 12 ure in od 16 - 19 ure.

ZNATNO ZNIZANE CENE!
Paket št. 9: \$ 238.—

3 kg kave in 1½ kg riža ali sladkorja

Zahtevajte naš veliki cenik!

Pismena naročila in denar (giro postal ali bančni ček) iz cele Republike Argentine pošiljati na naslov

LJEPOSLAV PERINIĆ,
Casilla de Correo 1744
BUENOS AIRES

DRUŠTVENI OGLASNIK

S smrtno člana gospoda Lovrota Galjota je zapadel v plačilo že 38. smrtni primer ali 83 pesov posmrtninskega prispevka. Vse člane, ki so letos plačali samo 9.— pesov posmrtninskega prispevka, prosimo, da znova vplačajo nadaljnjih 9.— pesov. Vse člane in članice, zlasti gospodinje in tiste, ki so članarine oproščeni, lepo prosimo, da plačajo zaostale posmrtninske prispevke.

Organizacijsko-poslovni tečaj, ki ga prireja Društvo Slovencev, se bo nadaljeval v soboto 9. junija t. l. Predaval bo g. Avgust Horvat. Tečaj se bo odslej vršil v pevski sobi "Gallusa" na ulici Necochea 440 v Ramos Mejia ob 18. uri zvečer. Vse udeležence prosimo, da pridejo na tečaj točno in zanesljivo.

Sestanek društvenih poverjenikov in predstavnikov Krajevnih odborov Društva Slovencev bo v soboto 16. junija t. l. ob 17. uri popoldne v društvenih prostorih na Victor Martinez 50. Poverjenike in predstavnike Kraj. odborov vlijudno prosimo, da se sestanka zanesljivo udeležijo.

Slovenski dan 22. aprila t. l. je imel lep moralni pa tudi finančni uspeh. Vseh dohodkov te prireditve je bilo 11.392,50 pesov; vsi izdatki pa so znesli 7.141,79 pesov. Čistega dobička je torej bilo \$ 4.250,71. Po sporazumu in želji vseh sodelujočih društev in organizacij je bil ves ta dobiček izročen Podpornemu skladu Društva Slovencev za podpiranje slovenskih revežev in bolnikov.

Društvo Slovencev se vsem sodelujočim organizacijam in društvom, vsem posameznikom, ki so na kakršenkoli način pomagali pri organizaciji "Slovenskega dne" in vsem cenjenim udeležencem v svojem imenu in v imenu vseh tistih, ki bodo deležni podpore iz dobička tega dne, toplo zahvaljuje.

Socijalni odsek Društva je v času od 3. marca pa do 24. maja t. l. iz Podpornega sklada izplačal za 3.213,— pesov podpor.

Med nami je mnogo revežev, ki nimajo ne obleke, perila in ne obutve. Zato Socijalni odsek Društva Slovencev lepo prosi vse rojake, da Društvu Slovencev in po njem slovenskim revežem, darujejo staro in dobro ohranjeno obleko, perilo in obutev. Vse bo dobrodošlo in s hvaležnostjo sprejeto.

Rojaki, ki niso člani Društva, pa bi želeli revežem pomagati, lahko to store tako, da Društvu Slovencev poklonijo denarne darove za Podporni sklad.

Društvo Slovencev

ESLOVENIA LIBRE

Redacción y Administración:

Victor Martínez 50, Buenos Aires, Argentina

CORREO ARGENTINO Central B	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 498945	

OBVESTILA

Koncert "Gallusa". Že danes opozarjamo rojake na koncert, ki ga priredi "Gallus" v okviru ciklusa Državne direktije za kulturo v Teatro Smart (Corrientes 1283) v torek 26. t. m. ob 18.30. Vstopnine ni.

Ob tej priliki sporočamo, da je "Gallus" tudi pred drugo, težjo nalogo: nabaviti si hoče aparat za snemanje (magnetofon), da bi v bodoče mogel vse svoje koncerte snemati na trak in jih tako pošiljati v predvajanje rojakom po vsem svetu. Velikanski pomen uresničenja tega načrta gotovo zasluži odobravanje vseh, ki jim je vzdrževanje slovenskega imena v svetu pri srcu. Marsikdo bi gotovo rad sodeloval pri tem. Kdaj? V okviru "Gallusovega tedna" ki bo v dneh okrog koncerta (med 24. junijem in 1. julijem). Kako? O tem pa prihodnjič...

IV. kulturni večer SKA priredi literarni odsek v soboto 16. t. m. ob sedmih v Bullrichovi dvorani, Sarandi 41. Poslušali bomo najnovejša dela Rude Jurčeca, Ljerke Lavrenčič, Lojzeta Novaka, Franceta Papeža in Zorka Simčiča. SKA

Članom Mladinskega Doma sporočamo, da bo v nedeljo, dne 10. junija občni zbor. Začetek ob 10. uri s sv. mašo, ki se bo darovala za dušo pokojnega dr. Franca Volčiča, sal. duhovnika, ki je pred kratkim umrl v Italiji. Takoj po sv. maši pa bo občni zbor. Vse člane prosimo, da se sv. maše in občnega zbora udeleže. Vabi odbor

Vsem prijateljem in znancem sporočamo žalostno novico, da je na praznik sv. Rešnjega Telesa 31. maja 1956 umrl v starosti 43 let v buenosaireski bolnišnici Fernandez naš dobri mož in skrbni oče

gospod LOVRENC GALJOT

K zadnjemu počitku smo ga položili v petek dne 1. junija 1956 popoldne na pokopališču v San Justu.

Smatramo za svojo dolžnost, da se pristržno zahvalimo vsem, ki so prihiteli ob blizu in daleč ter so našega dragega Lovrota spremljali na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo preč. g. Jožetu Košičku za vso njegovo skrb, ki jo je imel z našim dragim rajnikom v času njegovega zdravljenja v bolnišnici, pokojnikovemu požrtvovalnemu prijatelju g. Stanku Novaku za številne ure, ki jih je prebil ob njegovi bolniški postelji, kakor tudi preč. gg. Janku Merniku in Janezu Kalanu za vodstvo pogreba in opravljene pogrebne molitve.

Najlepša hvala tudi pevcem za žalostinko. Bog povrni vsem darovalcem cvetja, kakor tudi vsem tistim, ki so nam tudi gmotno priskočili na pomoč v tej hudi življenski preizkušnji. Društvu Slovencev se prav tako zahvaljujemo za izplačano posmrtnino.

Zalujoča žena Ana
in sinova Ivan ter Joško

Buenos Aires, 4. junija 1956

Dne 31. maja 1956 je po dolgotrajni in težki bolezni umrl član Društva Slovencev

gospod LOVRO GALJOT

Pokopan je bil 1. junija 1956 na pokopališču v San Justu.

Dobri Bog mu daj večni pokoj in naj mu bo lahka argentinska zemlja.

Društvo Slovencev

Buenos Aires, dne 7. junija 1956

FOTO JANKO HAFNER

Granaderos 61, Tel. 66-0818

Čez nekaj let Vam bo žal, da nimate

slik s krsta, družinske proslave, lepega jubileja,

zato kličite 66-0818 in zahtevajte proračun!

"EUROPAK"

CANGALLO 439, oficina 119, I nadstropje

T. E. 30 - 5224

Buenos Aires

pošilja v domovino iz svojega skladišča v Trstu vsakovrstne pakete z živili, šivalne stroje, dvokolesa, radijske aparate, škropilnice za vinograd in podobno.

Pošiljamo pakete, ki so po najnovejših predpisih oproščeni carine. Pošiljamo tudi vse vrste zdravil z letalsko pošto in pakete iz Argentine z živili in blagom, ki jih stranke same prinesejo. Paketi prispejo iz Trsta v roke prejemnika v okoli 25 dneh in so v celoti zavarovani.

Uradne ure od 9.30 do 19. ob sobotah od 9. do 12.30

Naročila in denarna nakazila pošiljate na:

EUROPAK - CANGALLO 439, of. 119, 1-er. piso - Buenos Aires